

CINEASTAS

MARIANO PENSOTTI

INFO

DATA / DATES

vr 7, za 8 juni 2013

Fri 7, Sat 8 June 2013

AANVANG / STARTING TIME

20.30 uur

8.30 pm

LOCATIE / VENUE

Frascati

DUUR / RUNNING TIME

1 uur 40 minuten, zonder pauze

1 hour 40 minutes, no interval

TAAL / LANGUAGE

Spaans met Nederlandse

boventiteling

Spanish with Dutch surtitles

INLEIDING / INTRODUCTION

door *by* Florian Hellwig

19.45 uur

7.45 pm

MEET THE ARTIST

Mariano Pensotti, Mariana Tirante

za 8 juni, na de voorstelling

Sat 8 June, after the performance

moderator Florian Hellwig

CREDITS

TEKST, REGIE / TEXT, DIRECTION

Mariano Pensotti

TONEELBEELD, KOSTUUMS / SET

DESIGN, COSTUMES

Mariana Tirante

MUZIEK, GELUIDSONTWERP / MUSIC,

SOUND DESIGN

Diego Vainer

LICHTONTWERP / LIGHT DESIGN

Alejandro Le Roux

CHOREOGRAFIE / CHOREOGRAPHY

Luciana Acuña

VIDEO

Agustin Mendilaharzu

PRODUCTIE-ASSISTENT /

PRODUCTION ASSISTANT

Gabriel Zayat

REGIE-ASSISTENT / DIRECTOR'S

ASSISTANT

Leandro Orellano

UITVOERING / PERFORMED BY

Horacio Acosta

Elisa Carricajo

Valeria Lois

Javier Lorenzo

Marcelo Subiotto

PRODUCTIE / PRODUCTION

Grupo Marea, Complejo Teatral de

Buenos Aires

COPRODUCTIE / COPRODUCTION

Kunstenfestivaldesarts

Wiener Festwochen

HAU Hebbel am Ufer

Holland Festival

Theaterformen, Hannover

Festival d'Automne à Paris

WERELDPREMIÈRE / WORLD

PREMIERE

Brussel, 16.5.2013

CINEASTAS

1. Zijn kunstwerken tijdscapsules die onze vergangelijke levens voor de eeuwigheid bewaren? Of zijn onze levens zélf niet eerder het bindmiddel tussen kunst en eeuwigheid, doordat we de dingen die we er honderden keren in gezien hebben herhalen in het leven? Reflecteren onze ficties de wereld of is de wereld eerder een verdraaide projectie van onze ficties?

Cineastas buigt zich over de verhalen van vier filmmakers uit Buenos Aires en de vier films die ze gedurende een jaar in die stad aan het maken zijn. In de voorstelling worden de persoonlijke levens en omstandigheden van de cineasten met de films die ze maken simultaan vervlochten. Bij sommige cineasten hebben hun eigen levens een duidelijke invloed op de films die ze maken, en bij anderen gebeurt het tegenovergestelde, is het het maakproces van hun films, de ontwikkeling van de fictionele verhaallijnen die hun persoonlijke levens transformeert.

De voorstelling begeeft zich op de spanningslijn tussen het vergangelijke en het eeuwige. Cinema heeft de pretentie het moment te vangen en de tijd te bevriezen, terwijl theater, net zoals het leven, een vergangelijke ervaring is waarin de tijd zich oplost. Het contrast tussen de vluchtige levens van de cineasten en hun eigen films, waarvan zij hopen dat ze de tijd overleven, is voortdurend aanwezig.

We wilden een bijzonder facet onderzoeken van de complexe relatie tussen fictie en realiteit. Op welke manier werken het leven en onze dagelijkse ervaringen door in de fictie? Maar vooral, in welke mate zijn onze levens opgebouwd uit fictie? Cinema, en kunst in het algemeen, als dingen die onze persoonlijkheid vormgeven. We bestaan uit wat films, boeken en televisie van ons gemaakt hebben.

2. Drie jaar geleden ben ik begonnen aan een reeks interviews met verschillende filmregisseurs uit Buenos Aires. Ik wilde de relatie onderzoeken tussen hun persoonlijke levens en hun films. Daarbij focuste ik mij op wat er zich afspeelde tijdens hun projecten, hoeveel er van hun persoonlijke levens in hun films doorsijpelde en hoe hun levens veranderden onder invloed van de fictie. Een tijdje later begon ik interviews af te nemen met verschillende mensen om te achterhalen in hoeverre hun levens gemodelleerd waren op de verhalen die ze door de jaren hadden gezien en gelezen en in welke mate ze bijvoorbeeld op bepaalde situaties reageren volgens patronen die ze kennen uit films. Dat was het vertrek-

punt van *Cineastas*. Van de oorspronkelijke interviews blijft in de voorstelling zelf, die volledig fictioneel is, weinig meer over. In plaats van een documentaire te maken, wilden we tot in het extreme de mogelijke manieren onderzoeken waarop fictie ons wereldbeeld construeert.

Tegelijkertijd is deze voorstelling een mogelijk portret van de stad Buenos Aires door de lens van een aantal van haar cineasten. De stad is eveneens een plek van contrast tussen het tijdelijke (haar bewoners) en het blijvende (de stad zelf). Haar verhaal kan verteld worden vanuit de werkelijke levens van haar filmregisseurs als vanuit de ficties die zij construeren. Buenos Aires komt voortdurend terug in de verhalen en de stad is bijzonder in die zin dat haar inwoners zichzelf er al snel niet weerspiegeld zien zoals ze zijn, maar zoals ze geloven te zijn. Eigenlijk leren we steden nooit kennen via de verhalen van hun bewoners, maar via hun fictionele representaties.

3. In *Cineastas* wordt werkelijk alles verteld door een tot de kern teruggebrachte cast van vijf acteurs die een veelheid aan personages tot leven wekt. De acteurs kunnen niet terugvallen op videobeelden en projecties en hebben alleen zichzelf om alle levens en films tot leven te wekken. Bestaat er zoiets als vergangelijke cinema? Is het mogelijk om in theater iets te brengen dat blijvend is? Op het podium nemen de acteurs alvast de epische taak op zich om die vragen te belichamen.

De ruimte waarin de voorstelling zich afspeelt, stelt ons voor twee gelijktijdige scenario's. Een voor het leven en een voor de fictie. Hoe? Via de aloude cinematechniek van split-screens waardoor twee dingen die op hetzelfde moment gebeuren naast elkaar gezet kunnen worden. De laatste jaren vonden veel opnames van internationale producties plaats in Buenos Aires. De stad is goedkoop en veel van haar straten doen denken aan andere steden, voornamelijk Europese, als ware de stad een fictionele reproductie van reeds bestaande plekken, van hoeken en pleinen die in veel van de oorspronkelijke steden verdwenen zijn door de oorlogen en politieke veranderingen van de laatste honderd jaar. Een stad die andere verdwenen steden in zich herbergt, of een stad die bestaat uit verschillende lagen, de ene boven en de andere onder. Het boven elkaar plaatsen van twee ideeën die weer naar een derde idee leiden, vormt dan ook de hoeksteen van Eisensteins theorie over montage. Veel van zijn concepten vertrekken van Japanse ideogrammen waarin het op elkaar plaatsen van twee beelden een nieuw beeld oplevert. Volgens hem is montage “een idee dat ontstaat vanuit de dialectische

beweging tussen twee andere ideeën.” Misschien vormen leven en fictie ook wel zo'n dialectiek waaruit een derde niveau ontstaat. In *Cineastas* worden vertelling en representatie op een of andere manier gedissocieerd doordat acteurs op het podium dingen vertellen die daar niet te zien zijn. Met een voice-over becommentarieert de verteller de levens van de personages op het podium, terwijl de vraag hoe je zoiets moet vertellen zowel de verteller als het verhaal transformeert. Als ons verleden bestaat uit verhalen, dan bestaat het heden uit ficties.

4. Citaten van een aantal filmregisseurs:

Cinema is de manier die de mensheid eindelijk gevonden heeft om de tijd te bewaren.

Andrei Tarkovski

Alleen het tijdelijke is blijvend.

Ingmar Bergman

Ik begon bij fictie en ontdekte het reële; maar achter het reële zit opnieuw fictie.

Jean-Luc Godard

We zijn wat films zeggen dat we moeten zijn.

Leonardo Favio

Mariano Pensotti,
Buenos Aires 2013

BIOGRAFIE

Mariano Pensotti (1973, Buenos Aires) is een Argentijnse schrijver en regisseur. Hij studeerde film, beeldende kunst en theater in Buenos Aires, Spanje en Italië. Als theaterauteur en regisseur creëerde hij de afgelopen tien jaar meer dan vijftien stukken. Enkele van zijn meest recente creaties zijn *El Pasado es un animal grotesco* (2010), *Sometimes I think I can see you* (2010), *Encyclopaedia of unlived lives* (2010) en *La Marea* (2005). Hij maakte ook deel uit van het project *Infinite Jest* (2012), gebaseerd op de roman van David Foster Wallace in HAU in Berlijn. Mariano Pensotti is uitgegroeid tot een van de bekendste experimentele regisseurs ter wereld. Hij werd bejubeld als een van de briljantste theatertalenten uit Latijns-Amerika en hijzelf en zijn gezelschap toeren het hele jaar uitgebreid rond. In zijn werk ontwikkelde hij twee verschillende lijnen. Enerzijds zijn er theatervoorstellingen waarvoor hij zijn eigen literaire teksten schrijft en waarbij het spel sterk is gebaseerd op het werken met de acteurs. Anderzijds, en parallel daaraan, creëerde hij een aantal sitespecifieke performances die vooral een bepaald contrast wenssen te creëren tussen fictie en realiteit, door de fictie middenin de publieke ruimte te brengen.

CINEASTAS

1. Are works of art time capsules that preserve our ephemeral lives for posterity? Or are our lives actually the vehicles through which works of art become eternal, making us repeat the things that we've seen in them hundreds of times before? Do our fictions reflect the world, or is the world a distorted projection of our fictions?

Cineastas revolves around the stories of four filmmakers in Buenos Aires, and the four movies they film over the course of a year in this city. The performance simultaneously shows the personal lives of the filmmakers and the circumstances they find themselves in, as well as the films they are creating. In some cases, the lives of the filmmakers clearly influence their cinematographic work, while in others, quite the opposite, it is the process of creating a film and the development of the fictional plots which transform their private lives.

The work is built upon the tension between the ephemeral and the durable. Cinema purports to capture a moment and freeze time, while theatre, like life, is an ephemeral experience in which time flows freely. The contrast between the lives of the filmmakers and their films, works which they hope will last forever, is a permanent presence.

We were interested in exploring a particular facet of the complex relationship between fiction and reality: how do life and day-to-day experiences influence fiction, and above all, in which way has fiction then been the starting point from which our lives are constructed? Cinema, and art in general, as something that forms our personalities: we are what films, books, and television have made us to be.

2. Three years ago, I started a series of interviews with different filmmakers in Buenos Aires. I was interested in exploring the ties between their private lives and their films, focusing especially on what happened to them while they were filming a project, how much of their personal circumstances were present in their work, and what aspects of their lives were modified through contact with those fictions. Later, I started to interview different people to try to discover how much of their lives had been modelled after the fictions they had consumed over the years. To what extent they reacted to experiences by following patterns they had previously seen in films, for example. This was the starting point for *Cineastas*. Very little from the original interviews remained in the final work, which is completely fictional, since the

idea was not to create a documentary, but on the contrary, to explore to the extreme the possibilities of fiction in the construction of a world.

Furthermore, the work positions itself as a possible portrait of a city, Buenos Aires, through the particular lens of the stories of its filmmakers. The city, which is also a scene of contrasts between the ephemeral (its inhabitants) and the more long-lasting (the city itself) is a space that can be narrated through the real lives of its inhabitants, but also through the fictions that they create for themselves. Buenos Aires, which is very present in the stories, is a city that is particular in that its inhabitants soon see themselves reflected not as what they are, but as what they believe to be. We never get to know cities through the stories of their inhabitants, but through their fictional representations.

3. In *Cineastas*, a pared-down cast of five actors represents and narrates everything, embodying multiple characters. Without the use of filming or video, the actors alone are responsible for embodying not only the lives, but also the films, on stage. Is there a kind of cinema that is ephemeral? Could something be built in theatre that actually lasts? With epic effort, the committed actors must breathe life into these questions.

The space in which the performance takes place is an apparatus which simultaneously presents two scenarios, one for the lives and the other for the fictions, using a classic cinematic technique, the split screen, which makes it possible to contrast simultaneously occurring events. Over the past few years, Buenos Aires has become a frequently used location for producing international films. It is a cheap city, and many of its streets are reminiscent of those of other cities, mostly European, as if the city itself were a fictional reproduction of other, pre-existing locations, locations which in many cases no longer exist in their original cities because of wars or political changes in the past few years. A city that preserves those cities which have disappeared, or a city in which several cities are superimposed, one on top of the other. The juxtaposition of two ideas, which in turn form a third, was exactly what Eisenstein used for his theory of cinematographic montage. Many of his concepts come from Japanese ideograms, where superimposed images form a third image. According to him, montage is "an idea that emerges from the dialectic collision between two others." The lives and their fictions also collide, and maybe form a third plane.

In *Cineastas*, the narration and the representation are in a way disassociated by the presence of a live narrator, who describes

things that aren't happening on the stage. As if he were a voice-over in a film, the narrator completes the lives of the characters that we see represented on stage, while at the same time, the presence of the idea of narration transforms the narrated events, as well as the narrator. If people's pasts are built through stories, the present is built on fiction.

4. Thoughts from some filmmakers:

Cinema consists in that finally humanity found the way to immediately preserve time.

Andrei Tarkovsky

Only the ephemeral lasts.

Ingmar Bergman

I started with fiction and discovered the real; but behind the real is again fiction.

Jean-Luc Godard

We are what movies told us we should be.

Leonardo Favio

Mariano Pensotti,
Buenos Aires 2013

BIOGRAPHY

Mariano Pensotti (Buenos Aires, 1973) is an Argentinian author and theatre director. He studied cinema, visual arts and theatre in Buenos Aires, Spain and Italy. In theatre, as a writer and director, he has created over fifteen performances in the past ten years. Among his latest creations are *El Pasado es un animal grotesco* (2010), *Sometimes I think I can see you* (2010), *Encyclopaedia of unliveed lives* (2010) and *La Marea* (2005). He was also part of the project *Infinite Jest* (2012) based on the David Foster Wallace novel, at HAU in Berlin. Mariano Pensotti has become one of the most noted experimental directors in the world and is heralded as one of Latin America's brightest theatre talents. He and his company tour extensively throughout the year. He has developed two different lines in his work: one composed of stage performances in which he writes his own literary texts, with the plays based heavily on his work with the actors, and in parallel several site-specific performances where the main intention is to create a particular contrast between fiction and reality, with fiction positioned in public places.

HOLLAND FESTIVAL 2013

DIRECTIE

Pierre Audi, artistiek directeur
Annet Lekkerkerker, zakelijk directeur

BESTUUR

Martijn Sanders, voorzitter
Renze Hasper, penningmeester
Marjet van Zuijlen, secretaris
Mavis Carrilho
Joachim Fleury
Ben Noteboom

Het programma van het Holland Festival kan alleen tot stand komen door subsidies, bijdragen van sponsors en fondsen en door de gewaardeerde steun van u, ons publiek.

SUBSIDIENTEN

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
Gemeente Amsterdam, Europese Commissie
Programma Cultuur (2007-2013)

Het Holland Festival is lid van Réseau Varèse, Europees netwerk voor de creatie en promotie van nieuwe muziek, gesubsidieerd door het Culturele Programma van de Europese Commissie.

HOOFDBEGUNSTIGER

SNS REAAL Fonds

SPONSORS EN FONDSEN

Rabobank Amsterdam, Stichting Ammodo, Clifford Chance LLP, DoubleTree by Hilton, Westergasfabriek/MeyerBergman, Automobiëlbetrijf Van Vloten, Turing Foundation, Stichting Dioraphte, VSBfonds, Stichting Herdenking Slavernijverleden 2013, The Brook Foundation, Fonds Podiumkunsten, Prins Claus Fonds, Prins Bernhard Cultuurfonds, Pro Helvetia, Goethe Instituut, Institut Français France, Institut Français des Pays-Bas, Réseau Varèse

HF BUSINESS

Beam Systems, De Nederlandsche Bank N.V., G&S Vastgoed, ING Groep, Schut van de Ven Notaris-kantoor, Ten Have Change Management, WPG Uitgevers B.V.

MEDIAPARTNERS

NTR, VPRO

DONATIES

De genereuze, meerjarige verbintenis van de Governoren is van groot belang voor de internationale programmering van het Holland Festival, met name de internationale coproducties. Ook de belangrijke bijdrage van de Vrienden van het Holland Festival en HF Business komt rechtstreeks ten goede aan de internationale programmering.

GOVERNORS

G.J. van den Bergh en C. van den Bergh-Raat, R.F. van den Bergh, W.L.J. Bröcker, J. van den Broek, Jeroen Fleming, J. Fleury, V. Halberstadt, H.J. ten Have en G.C. de Rooij, J. Kat en B. Johnson, Irina en Marcel van Poecke, Ton en Maya Meijer-Bergmans, Sibolt Noorda en Mieke van der Weij, Robert Jan en Mélanie van Ogtrop-Quintus, Françoise van Rappard-Wanninkhof, A. Ruys en M. Ruys-van Haften, M. Sanders, A.N. Stoop en S. Hazelhoff, Tom de Swaan, S. Tóth, Elise Wessels-van Houdt, H. Wolfert en M. Brinkman

HARTSVRIENDEN

S. van Delft-Vroom, H. Doek, W.M.M. van Ierschoot, K. Kohlstrand, J. en M. Kuiper-Gerlach, M. Plotnitsky, P. Voorsmit, P. van Welzen en C. Lafeber

BESCHERMERS

Lodewijk Baljon en Ineke Hellingman, A. van de Beek en S. van Basten Batenburg, S. Brada, Frans en Dorry Cladder-van Haersolte, Kommer en Josien Damen, J. Docter en E. van Luijk, H. Doek, L. Dommering-van Rongen, E. Flores d'Arcais, E. Granpré Molière, E.H. Horlings, J. Houwert, Luuk H. Karsten, R. Katwijk, R. Kupers en H. van Eeghen, J. Lauret, A. van der Linden-Taverne, H. en I. Lindenbergh-Sluis, F. Mulder, G. van Oenen, H. Pinkster, H. Sauerwein, R. van Schaik en W. Rutten, K. Tschenett, P. Wakkie, R.R. Walstra, A. van Wassenaer, T. Winkelman, O.L.O. en Tineke de Witt Wijnen-Jansen Schoonhoven

BEGUNSTIGERS

M. Beekman, I. van den Bercken, E. Blankenburg, Co Bleeker, A. Boelee, K. de Bok, Jan Bouws, E. Bracht, G. Bromberger, D. de Bruijn, M. Daamen, J. Dekker, J. Drupsteen, Chr. van Eeghen, J. van der Ende, Ch. Engeler, E. Eshuis, E. Goossens-Post, E. de Graaff-Van Meeteren, D. Grobbee, J. Haalebos, J. Hennephof, M. Henriques de Castro, G. van Heteren, L.D.M.E. van Heteren, B. van Heugten, S. Hodes, Herma Hofmeijer, R. Hoogendijk, J. Hopman, A. Huijser, E. Hummelen, G. van der Hulst, P. Jochems, Jan de Kater, J. Keukens, A. Ladan, M. Le Poole, M. Leenaers, K. Leering, T. Liefwaard, A. Ligeon, T. Lodder, D. van der Meer, E. van der Meer-Blok, A. Mees-Lubberman, A. de Meijere, J. Melkert, E. Merckx, A. Nieuwenhuizen, R. Nieuwpoort, La Nube, Kay Bing Oen, B. Oremus, E. Overkamp en A. Verhoog, C. van de Poppe, P. Price, E. van de Putte, F. Racké, S. van de Ree, Wessel Reinink, Thecla Renders, L.M. Remarque-Van Toorn, M. Robben, B. Robbers, A. Schneider, H. Schnitzler, G. Scholten, C. Schoolr, E. Schreve-Brinkman, C.W.M. Schunck, P. Smit, G. Smits, I. Snelleman, A. Sonnen, C. Teulings, H. Tjeenk Willink, I. Tjoa, H.B. van der Veen, R. Verhooff, C. van der Vlies, F. Voorsluis-Spanhoff, A. Vreugdenhil, W. Vroom, A. Wertheim, M. Willekens, M. van Wulfften Palthe, M. Yazdanbakhsh, P. van der Zant, P. van Zwieten en N. Aarnink

JONGE BEGUNSTIGERS

Kai Ament, J.A. de Groot, G. Schunselaar, David van Traa, H. Verhagen, Vivian van der Weide, M. van Zijll Langhout

ANONIEME SCHENKERS

Ook dankt het Holland Festival anonieme schenkers.

LIEFHEBBERS

Het Holland Festival dankt 646 Liefhebbers voor hun steun en bijdrage.

HET HOLLAND FESTIVAL HEEFT OOK UW STEUN NODIG: WORD VRIEND

Help mee de bijzondere programmering mogelijk te maken. Dan maakt ook u het Holland Festival!

LIEFHEBBER

(vanaf € 45 per jaar) U ontvangt dit programma-boek gratis, u krijgt voorrang bij de kaartverkoop en korting op tickets.

BEGUNSTIGER

(vanaf € 250 per jaar of € 21 per maand) Uw bijdrage komt rechtstreeks ten goede aan de internationale programmering van het Holland Festival. Als Begunstiger heeft u recht op vrijkaarten en andere aantrekkelijke privileges.

JONGE BEGUNSTIGER

(vanaf € 250 per jaar of € 21 per maand) Voor Jonge Begunstigers selecteren we drie voorstellingen die je niet mag missen. We organiseren ontvangsten waar je andere Jonge Begunstigers, maar ook kunstenaars en Governors van het Holland Festival ontmoet.

BESCHERMER

(vanaf € 1.500 per jaar of € 125 per maand) Als dank voor uw aanzienlijke bijdrage aan de internationale programmering van het Holland Festival ontvang je een uitnodiging voor de openingsvoorstelling en voor exclusieve bijeenkomsten, naast vrijkaarten en andere privileges.

HARTSVRIEND

(vanaf € 5.000 per jaar) Als Hartsvriend van het Holland Festival nodigen we u uit om dichterbij de makers te komen. Met gelijkgestemden en gasten van het festival verwelkomen we u graag op speciale gelegenheden en geven we u een blik achter de schermen.

GEEFWET

Sinds 1 januari 2012 is het nog aantrekkelijker om het Holland Festival te steunen vanwege de Geefwet die tot 1 januari 2018 van kracht is. De Geefwet houdt in dat giften aan culturele ANBI's met 25% verhoogd mogen worden tot een maximum aan schenkingen van € 5.000 per jaar. Schenkt u meer dan € 5.000, dan kunt u het resterende bedrag voor het reguliere percentage (100%) aftrekken van de inkomstenbelasting. De voordelen van de Geefwet gelden voor alle belastingplichtigen (particulieren en bedrijven) en zijn van toepassing op zowel eenmalige als periodieke schenkingen.

VOORDEEL VAN EEN PERIODIEKE SCHENKING

Een eenmalige gift is beperkt aftrekbaar voor de belasting. Het totaal van de giften op jaarbasis dient hoger te zijn dan 1% (drempel) en kan tot maximaal 10% (plafond) van het inkomen worden afgetrokken. Een periodieke gift is een gift waarbij voor een periode van ten minste vijf opeenvolgende jaren een gelijke uitkering wordt gedaan, vastgelegd in een periodieke akte. De gift is volledig aftrekbaar zonder aftrekdrempel of aftrekplafond.

Wilt u ook Vriend van het Holland Festival worden? Ga voor meer informatie en een aanmeldformulier naar www.hollandfestival.nl/ steun HF / hf vrienden of neem vrijblijvend contact op Leonie Kruijzena, hoofd development op 020 – 788 21 18.

COLOFON

TEKST / TEXT

Mariano Pensotti

VERTALING / TRANSLATION

Kunstenfestivaldesarts

EINDREDACTIE EN LAY-OUT / EDITORIAL AND

LAY-OUT

Holland Festival

Holland Festival

Piet Heinkade 5

1019 BR Amsterdam

tel. 020 – 788 21 00

fax 020 – 788 21 02

info@hollandfestival.nl

www.hollandfestival.nl